

HRVATSKI POMORSKI MUZEJ SPLIT

Tvrđava Gripe, Glagoljaška 18, 21000 Split, tel./faks 021/347-346

Tip muzeja: specijalizirani muzej
Vrsta muzeja: pomorski
Djelokrug: županijski i međuzupanijski
Godina osnutka: 1997.
Osnivač: grad
Ravnatelj: Stjepan Lozo
Broj stručnih djelatnika: 4

Stručni djelatnici:
Mirja Lovrić (*kustosica-dokumentarist*), Stjepan Lozo (*kustos*), Bojan Pešl (*kustos*), mr. Gordana Tudor (*kustosica*)

1. Skupljanje građe

1.2. Terensko istraživanje

- Kustosi Muzeja izvršili su uvid i registrirali građu ponuđenu za otkup (Muzej od svog osnutka nije dobio nikakva sredstva za otkup predmeta baštine).
- Obavljeni su razgovori o zaštiti hidroarheoloških nalaza i nalazišta.
- Posjet otoku Krapnju radi istraživanja opreme i obilježja koraljarsko-spužvarske djelatnosti.
- Posjet Dubrovniku radi uvida u stanje izvanbrodskog motora Penta, proizvedenoga oko 1950., radi kupnje za muzejski fondus.
- Niz razgovora s privatnim posjednicima predmeta baštine.

1.3. Darovanje

- Brodski pogonski stroj tvrtke Rossi, izrađen u Splitu 1936. g., dar obitelji Rossi iz Splita
- Batana "Tonći" izgrađena 1951. g. (prnova u Zbirci tradicionalnih plovila), dar obitelji Marinović iz Splita

1.6. Ustupanje

Zavod HAZU-a iz Splita ustupio je Muzeju dio fundusa bivšega Pomorskog muzeja (109 predmeta).

2. Zaštita

2.1. Preventivna zaštita

- U rujnu je uspješno završena prva faza spašavanja "Vranca", jednoga od najstarijih hrvatskih jedrenjaka, izgrađenoga u Trogiru 1885. g. Brodu, koji je bio privezan u Omišu, kod mosta na ušću Cetine, prijetilo je potapanje. Zahvaljujući sredstvima Ministarstva kulture, brod je izvađen na suho. Za tu je svrhu izrađena i potrebna dokumentacija kao jedan od elemenata u opsežnom projektu njegova očuvanja.
- Obavljeni su radovi na zaštiti batane i neretvanske lađe u dvorištu Muzeja.
- Minimalno su očišćeni dvorišni izlošci.
- Izvršena je racionalizacija smještaja brodskih maketa u novi depo, te je obavljena provjera njihovih inventarnih brojeva, ukupno više od 150 predmeta.

- Izrađena je konzervatorska dokumentacija, studija i prijedlog postupka zaštite i obnove najstarijega parnog tegljača "Vridni" iz 1894. g., koji se nalazi unutar Brodosplita-Brodogradilišta. Muzej, u suradnji s Konzervatorskim odjelom, stalno nadzire radove, koji se na trošak Brodogradilišta obavljaju na "Vridnom".

2.3. Restauracija

Obavljeni su zaštitni i restauratorski postupci na više desetaka predmeta unutar fundusa za izložbu *Jedrenjaci*.

3. Dokumentacija

3.1. Inventarna knjiga

Nastavljeni su radovi na sređivanju stare dokumentacije i inventarnih kartona bivšega Vojnopomorskog muzeja.

3.3. Fototeka

- Obavljeno je fotografiranje dijela fundusa za izradu muzejskog kataloga.
- Izvršeno je sistematiziranje fotografija koje je Muzeju ustupio Zavod HAZU-a.

3.4. Hemeroteka

- Redovito je vođena tijekom godine.
- Razvrstavanjem je obuhvaćeno 3.270 hemerotečnih jedinica.

4. Knjižnica

4.1. Nabava

Nabavljeno je 65 naslova:

- kupnja – 25 naslova
- dar – 40 naslova.

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

- Inventarizirane su 862 bibliotečne jedinice (periodika-zapisi-zbornici-dokumenti-posebna izdanja-stručna literatura) koje ne ulaze u sastav knjižnice već su pohranjene u depou Muzeja.

- Razvrstane su bibliotečne jedinice koje ulaze u sastav knjižnice (tematski fond Prvoga i Drugoga svjetskog rata), ukupno 700 jedinica.

4.3. Zaštita knjižnične građe

Provodi se redovito tehničko održavanje knjižnice.

4.5. Ostalo

Knjižnicom su se, osim djelatnika Muzeja, redovito koristili učenici, studenti, novinari i istraživači pomorske povijesti.

5. Stalni postav

- Do jeseni 2001. posjetitelji su mogli razgledati izložbe *Brodovi, oružja, ratovi* i *Alexander Kircher – portreti brodova*.
- Od 15. rujna Muzej je bio zatvoren za posjetitelje radi postavljanja sustava ventilacije i pripreme nove izložbe.
- Odrađen je gotovo sav posao na postavljanju izložbe *Jedrenjaci* koja će, uz dopunjenu izložbu *Brodovi, oružja, ratovi*, zbog financijske situacije u kojoj se ustanova nalazi činiti privremeni postav.
- U ljeto 2001. počele su pripreme na uređenju izložbenih dvorana za izložbu *Jedrenjaci*. Bilo je planirano uređenje dviju izložbenih dvorana, no učinjeno je više od planiranoga. Do kraja godine uređene su tri nove dvorane, a tri do tada otvorene nanovo su obojene u cijelosti, tako da je za postavljanje izložbe uređeno ukupno šest dvorana.

6. Stručni rad

6.1. Ekspertize

Na temelju ugovora s Brodosplitom-Brodogradilištem izrađena je stručna studija za parni tegljač "Vridni".

6.2. Posudbe (i davanja na uvid)

Za potrebe izložbe *Deset godina Domovinskog rata* koju je u listopadu postavio Vojni muzej iz Zagreba, posuđeno je više izložaka iz Muzeja.

6.5. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Objavljeno je nekoliko stručnih tekstova.

6.6. Stručno usavršavanje

Pohađanje poslijediplomskog studija povijesti pomorstva na Filozofskom fakultetu u Zadru (Stjepan Lozo)

6.8. Stručna i znanstvena obrada muzejske građe

- Dovršena je obrada Zbirke likovnih radova.
- Dovršena je stručna i znanstvena obrada Zbirke odora i opreme, ukupno 200 predmeta.
- Uz pomoć izvora i literature započeo je popis i obrada Zbirke karata.
- Obavljeni su radovi na sređivanju Zbirke brodske i navigacijske opreme. Iz privremenog depoa predmeti su prebačeni u novi, gdje je izvršeno prvo razvrstavanje više stotina predmeta.

6.11. Stručna pomoć i konzultacije

Stručna pomoć i konzultacije redovito su pružane svim zainteresiranim osobama: učenicima, studentima, domaćim i inozemnim istraživačima i novinarima.

Muzej kontinuirano surađuje s Brodosplitom-Brodogradilištem na poslovima zaštite i obnove tegljača "Vridni".

6.13. Ostalo

- Izrada teksta za muzejski katalog
- Suradnja s udrugom Vila Velebita
- Suradnja s HRM-om Split
- Suradnja sa Zavodom HAZU-a Split
- Suradnja s Tehničkim muzejem iz Zagreba
- Suradnja s Brodosplitom-Brodogradilištem
- Suradnja s Muzejem grada Splita
- Suradnja s Etnografskim muzejem Split
- Suradnja s Konzervatorskim odjelom
- Suradnja s lučkim kapetanijama
- Suradnja s Hrvatskim registrom brodova

9. Izložbena djelatnost

Pripreme i postavljanje izložbe *Jedrenjaci*, autora Stjepana Loze. Na 300 m² bit će oko 300 izložaka.

11. Edukativna djelatnost

11.1. Specijalna vodstva

U Muzeju je svakodnevno obavljano dežurstvo i rad s posjetiteljima, kako bi svi posjetitelji imali stručno vodstvo kustosa kroz izložbu.

12. Odnosi s javnošću (PR)

12.1. Press

- Javnost je redovito obavještavana o djelatnosti Muzeja. O radu Muzeja napisano je 11 članaka u dnevnome i tjednom tisku.
- Suradnja s časopisom More

12.5. Koncerti i priredbe

Tijekom ljetne sezone održano je više koncerata u dvorištu Tvrđave Gripe.

14. Ukupan broj posjetitelja

- Do 15. rujna, kada su počeli radovi na ugradnji složenog sustava ventilacije izložbenih muzejskih prostora, te na pripremi izložbe *Jedrenjaci*, Muzej je posjetilo oko 2.500 osoba.
- Broj posjetitelja koji tijekom sezone uđu u Tvrđavu Gripe mnogo je veći od broja onih koji ujedno posjete i unutrašnje prostore Muzeja. Tvrđavu Gripe u dva je ljetna mjeseca posjetilo više od 5.000 osoba, uglavnom stranaca.

15. Financije

15.1. Izvori financiranja

- Proračun
- Grad Split
- Splitsko-dalmatinska županija
- Ministarstvo kulture
- Vlastiti prihod

Ukupno: 859.494,00 kn

15.3. Investicije

- Ugradnju sustava ventilacije izložbenih prostora financiralo je Ministarstvo kulture.
- Nabavu i instaliranje računala za potrebe kustosa financiralo je Ministarstvo kulture.
- Nabavu digitalnog fotoaparata i odgovarajućeg printera financirao je Grad Split.

16. Ostale akcije

16.2. Ostalo

- Prikupljen je osnovni materijal i obavljeni prvi razgovori kako bi se ispitale mogućnosti snimanja dokumentarnog filma. Filmom, pod radnim nazivom *Jedrenjakom od Kotora do Poreča* prikazali bi se uvjeti plovidbe polovicom 18. st. Rad na tom projektu nastaviti će se.
- U prostorima Muzeja redovito su održavane sjednice Dobrovoljne pomorske udruge Vila Velebita.
- Suradnja s Turističkom zajednicom Splita – Split card

Tehničko održavanje

- Izrada 20 vitrina (uz pomoć staklara djelatnici Muzeja samostalno su od elemenata starih postolja i zatečenih stakala izradili vitrine)
- Montaža oko 50 m skladišnih polica visine 2,5 m u muzejskim čuvaonicama

- Raščišćavanje i definiranje unutrašnjih prostora Muzeja. Početkom godine tri su izložbene dvorane bile otvorene posjetiteljima, a u ostalima su bili spremljeni razni predmeti. Angažirana je grupa radnika koji su počeli raščišćavanje i prenošenje zatečenih predmeta. Poslovi su završeni u ožujku, čime su stvorene pretpostavke da se nakon odnošenja knjiga Sveučilišne knjižnice izložbeni prostor Muzeja proširi.
- U sklopu tih poslova određene su i dvije nove prostorije za ravnatelj ured i tajništvo, te dva depoa muzejskih predmeta, čime su svi zaposlenici Muzeja dobili odgovarajući radni prostor. Na tim je poslovima bilo angažirano cjelokupno osoblje Muzeja, koje je provodilo cjelodnevni nadzor te se brinulo o izboru, prijenosu i smještaju muzejskih predmeta.
- Održavanje dvorišnih prostora i zelenih površina
- Manje intervencije na održavanju dvorišnih instalacija i rasvjete
- Obnova ulaznih vrata u Tvrđavu, zaustavnog stupa te bojenje sidra i topova uz glavni ulaz
- Postavljena je natpisna ploča Muzeja na glavnom ulazu u Tvrđavu.
- Kontrola i popravak vatrodojavnog alarma te protupožarnoga i gromobranskog sustava. Svi su poslovi obavljeni pod kontrolom i u suradnji s PU-om. Djelatnici Muzeja na posebnim su tečajevima osposobljeni za postupanje u iznimnim situacijama.
- Zbog nedostatka sredstava kustosi su obavljali i mnoge poslove koji ni na koji način ne pripadaju u opis njihova posla (izrada vitrina, bojenje postamenata, prenošenje predmeta itd.).